herpy

GRODOR

Milk Frog

Trachycephalus typhonius

Trachycephalus typhonius är en stor, nattaktiv trädgroda med knölig hud och gyllene ögonkanter. Den lever över ett enormt område från Mellanamerika till norra Argentina, från regnskog till savann och trädgårdar. Huden avger ett vitt sekret som svider i slemhinnor, och skötselerfarenheterna är få.

Familj: Hylidae Tidigare namn: *Phrynohyas venulosa* **Mild hudgift**

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**6-8 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**8-10 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande**
Biotop	**Savann, torrskog och regnskog**
Hudgift	**Mild** Tvätta händerna efter kontakt och håll fingrarna borta från ögon och mun
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**60 × 40 × 60 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Temperatur, natt	**18-22 °C**
Luftfuktighet	**60-90 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Rekommenderas** Fergusonzon 2
Föda	**Insekter**
Hålls	**Ensamma, parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**I vatten**
Ägg per läggning	**100-1 500**
Kläckning	**1-2 dagar**
Larvtid	**21-75 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Alger/växter och färdigfoder**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Trachycephalus typhonius är en kraftigt byggd trädgroda med stora ögon, elliptiska pupiller och en gyllene kant runt ögonen. Kroppsfärgen varierar mycket, men ofta är ryggen grå eller ljusbrun med bruna fläckar som är kantade av svart. Buken är ljus och utan teckning, och huden är kornig med körtlar. Honorna är större än hanarna. Arten når upp till omkring 8 cm från nos till kloak, och hanarna är 6-7 cm. Vikten är inte känd.

Taxonomin är i rörelse. Arten beskrevs av Linné 1758 som *Rana typhonia*, men i många år gick den under namnet *Phrynohyas venulosa* och senare *Trachycephalus venulosus*, innan släktena slogs ihop. Det som tidigare räknades som *T. typhonius* är genetiskt sett flera arter. Bestånden i västra Ecuador och i Amazonas i Ecuador och Peru har skilts ut som *Trachycephalus quadrangulum* och *Trachycephalus macrotis*, och honor av *T. macrotis* kan bli över 10 cm. Gränserna mellan arterna är inte slutgiltigt utredda, och det är därför osäkert vilken av dem ett djur i handeln tillhör.

Hudgift: Huden avger ett vitt, klibbigt sekret som irriterar slemhinnor kraftigt och kan ge smärta och inflammation i ögonen. Grodan avger stora mängder när den störs eller hanteras, och sekretet är giftigt för celler. Giftet bildas i grodans egna hudkörtlar. Vanlig hudkontakt har inga kända farliga följder, och hudgiftet räknas som milt: rör bara grodan när det är nödvändigt, använd handskar eller ett glas, håll händerna borta från ögon och mun, och tvätta dem noga efteråt.

Levnadsåldern i fångenskap är inte känd. De 8-10 åren i rutan är lånade från släktingen *Trachycephalus resinifictrix*, som blir minst 8 år i fångenskap.

Utbredning och livsmiljö

Trachycephalus typhonius har ett av de största utbredningsområdena bland Amerikas trädgrodor. Den finns från Mexiko genom Belize, Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica och Panama till Colombia och Venezuela, på Trinidad och Tobago, i Guyana, Surinam och Franska Guyana och vidare genom Brasilien och Bolivia till Paraguay och norra Argentina. De flesta registrerade fynden kommer från Brasilien, Colombia och Mexiko.

Utbredningen är dragen efter artens nuvarande avgränsning. Fynd från Ecuador och Peru är inte medräknade, eftersom djuren därifrån i dag förs till andra arter. Arten är bedömd som livskraftig (LC).

> **Naturlig utbredning:** Mexiko, Belize, Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica, Panama, Colombia, Venezuela, Trinidad och Tobago, Guyana, Surinam, Franska Guyana, Brasilien, Bolivia, Paraguay och Argentina.

LIVSMILJÖ

Trachycephalus typhonius är anpassningsbar och finns i både torr och fuktig tropisk och subtropisk skog, i buskmark och torr gräsmark i låglandet, vid floder, sjöar och sumpmarker och i kulturlandskap som åkrar, betesmarker, plantager, trädgårdar och städer. Den klarar också kraftigt nedbruten skog. Grodan är nattaktiv och sitter i grenar och tät växtlighet.

Grodynglen lever i vattenhål och uppdämda dammar på 50-80 cm djup med buskvegetation längs stranden, i nordöstra Brasilien under regntiden. Temperatur och luftfuktighet i livsmiljöerna är inte uppmätta, så skötselvärdena nedan bygger på besläktade trädgrodor.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

Skötsel

TERRARIET

Skötseln av *Trachycephalus typhonius* bygger på den nära besläktade *Trachycephalus resinifictrix*, som är en likaledes stor, nattaktiv trädgroda. Ett terrarium på 60 × 40 × 60 cm (längd × bredd × höjd) räcker för ett par vuxna djur. Arten klättrar mycket, så höjden räknas mer än bottenytan. Använd ett tätslutande nätlock för god ventilation och för att förhindra rymning, och sätt en bakvägg på alla sidor utom fronten så att djuren känner sig trygga.

Inred med kraftiga grenar, drivved, ihåliga korkrör och bambustänger. Grodan sover på dagen i gömställen, och gömställena ska sitta högt uppe, inte på botten. Levande växter ska vara robusta och storbladiga, till exempel *Philodendron* och större bromelior. Konstgjorda växter fungerar lika bra.

Bottnen kan vara fuktigt hushållspapper, kokosfiber eller sphagnum över ett dräneringslager, eller så kan man vara utan botten och skölja terrariet rent med vatten. Undvik grus och små barkbitar som grodan kan svälja när den slår efter föda. Ungdjur hålls bäst i ett mindre och mer överskådligt terrarium med enkel inredning, så att man kan hålla uppsikt över dem.

Läs mer: Terrarieuppbyggnad och bioaktiv botten

TEMPERATUR

Håll terrariet på 24-28 °C på dagen och 18-22 °C på natten. Det finns ingen vintervila.

Grodan tål en kortvarig avvikelse, men temperaturen får inte ligga över 30 °C under längre tid. En liten del av terrariet kan vara lite varmare än resten så att djuret själv kan välja. Om rummet ska värmas kan en svag glödlampa över nätlocket användas på dagen, och en infraröd lampa på natten om det är nödvändigt. Mät temperaturen med en pålitlig termometer både högt upp och långt ner i terrariet.

Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten ska ligga på 60-90 % med en stegring efter sprutning. Arten lever också i torra biotoper och är härdig, så luften behöver inte vara mättad hela tiden. Spruta terrariet en gång om dagen, gärna på kvällen när grodan vaknar, och låt terrariet torka upp lite under dagen för att motverka svamp och bakterier.

Använd avklorerat kranvatten, regnvatten eller osmosvatten till sprutningen. Grodan vaknar ofta av sprutningen och kommer fram för att dricka och jaga. Står luften stilla, eller ligger fuktigheten hela tiden över 90 %, ökar risken för hudinfektioner. Kontrollera med en hygrometer.

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Ställ in en stor, stabil vattenskål i terrariet. Skålen ska vara så stor att grodan kan sitta i den, och vattnet ska vara lågt så att djuret lätt kan ta sig upp igen. I naturen leker släktet i vattenfyllda hål och vattensamlingar, och skålen motsvarar det. Ett djup på några få centimeter räcker.

Byt vattnet varje dag. Kranvatten ska behandlas med ett vattenberedningsmedel som tar bort klor, kloramin och tungmetaller, eller så använder man regnvatten eller osmosvatten. Amfibier tar upp vatten och ämnen genom huden, så använd aldrig tvål eller rengöringsmedel till skål och inredning. Rengör med varmt vatten, och ta bort spillning och döda foderdjur dagligen. Hela terrariet ska tömmas och sköljas noga med några veckors mellanrum.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

LJUS OCH UVB

Ge 10-12 timmars ljus per dag, först och främst för växternas skull. Grodan sover på dagen och är mest aktiv i mörker, så den behöver inte starkt ljus. En låg nivå av UVB hjälper grodan att ta upp kalken i födan.

Använd en svag källa, motsvarande Ferguson-zon 2, över en nätad del av locket och inte bakom glas. Ge gott om skugga och bra gömställen så att grodan kan dra sig undan ljuset. Byt UVB-lampan enligt tillverkarens anvisning, vanligtvis efter ett halvt till ett helt år, eftersom effekten sjunker även om lampan fortfarande lyser.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Grodan tar det mesta den kan klara av: syrsor, stugflugor, spyflugor, kackerlackor, maskar och andra insekter. Syrsor kan utgöra huvuddelen av kosten, och de andra foderdjuren ges växelvis. Ett foderdjur får högst vara så långt som grodans huvud är brett. Ungdjur tar flyglösa bananflugor och små syrsor. Vuxna tar också gärna större byten, men utfodring med musungar är onödig och gör grodan fet.

Ungdjur matas varje dag. Vuxna får 3-8 foderdjur två till tre gånger i veckan. Ge födan strax innan ljuset släcks eller på kvällen. Pudra födan med ett fosforfritt kalkpulver med vitamin A och D3: vid varje utfodring till ungdjur och vid varannan till vuxna. Mata syrsorna med frukt, grönt och havregryn innan de serveras.

Grodan är en glupsk ätare, och djur som får för mycket foder blir snabbt överviktiga. Anpassa mängden efter kroppsformen. Grodan ska ha en rundad, men inte uppsvälld kropp.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Trachycephalus typhonius är nattaktiv och sover på dagen i gömställen, ofta högt uppe, medan den blir aktiv när ljuset släcks. Liksom släktingen *Trachycephalus resinifictrix* är den förmodligen lugn, inte skygg och lite mer framme på dagen än andra trädgrodor.

Arten kan hållas enskilt, parvis eller i en liten grupp i ett terrarium med gott om plats och många sittplatser. Håll bara ihop djur av ungefär samma storlek, för den äter allt den kan gapa över, även mindre artfränder. Hanarna ropar högt när de är i lekstämning.

Grodan bör inte hanteras. Huden är känslig för oljor och salter från mänsklig hud, och grodans hudsekret irriterar slemhinnorna. Måste en groda flyttas, använd en genomskinlig behållare eller våta, rena handskar.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Honorna är större än hanarna, och hanarna ropar när de är redo att leka. Det är det säkraste kännetecknet. Grodorna blir förmodligen könsmogna under det första eller andra året, som hos släktingen *Trachycephalus resinifictrix*. Avla bara med fullvuxna djur i god kondition.

PARNING

Arten kommer fram och ropar efter regn, och hanarna sjunger från vatten. Avel av *Trachycephalus typhonius* i fångenskap är nästan okänd. Hos släktingen *Trachycephalus resinifictrix* utlöser en vattendel i terrariet och en kraftigt höjd luftfuktighet ropbeteende och parning.

Samma tillvägagångssätt kan prövas: en period med lite sprutning och mindre foder, därefter dagligt regn från sprutsystem eller regnkammare, en stor vattenskål eller ett vattenfyllt hål och bra mat. Lyckas det inte inom ett par veckor, återgå till normal skötsel och försök igen. Räkna med oväsen, för hanarna ropar högt.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Äggen läggs i vatten. En kull kan omfatta 100-1.500 ägg; siffran är lånad från släktingen *Trachycephalus resinifictrix*. Det betyder att även en enda lyckad parning kan ge hundratals grodyngel, så var beredd på utrymmet och arbetet. Det finns ingen yngelvård.

Flytta skålen eller lådan med ägg till ett separat akvarium så att de vuxna inte stör dem. Äggen utvecklas snabbt och kläcks efter 1-2 dygn. Grodynglen är allätare och lever i naturen av alger, växtdelar och små partiklar. I fångenskap kan de få krossat fiskfoder eller spirulina en gång om dagen, så mycket att det mesta är uppätet inom ett par timmar.

Håll grodynglen i ett rymligt akvarium vid omkring 24-27 °C med mild vattenrörelse och ett svampfilter, och byt en del av vattnet ett par gånger i veckan. Undvik överbefolkning. Grodyngel av vissa arter äter ägg och mindre grodyngel, så sortera dem efter storlek om några blir långt större än de andra.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

METAMORFOS

Äggen kläcks efter 1-2 dagar, och metamorfosen tar 3-11 veckor (21-75 dagar) beroende på temperaturen. Båda siffrorna är lånade från släktingen *Trachycephalus resinifictrix*. Sent i utvecklingen, innan benen växer fram, är grodynglen omkring 4 cm långa.

När frambenen kommer fram slutar grodynglet att äta, eftersom munnen omvandlas. Flytta det nu till en behållare med under 3 cm vatten och vissna blad, kork eller en grenbit som sticker upp över ytan så att det inte drunknar. Ett lutande akvarium med vatten i ena änden och land i den andra fungerar också. Grodynglen förvandlas inte alla samtidigt. Sätt ett nät på akvariet, för de små grodorna klättrar genast upp längs glaset.

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyss förvandlade ungdjuren flyttas till en enkel uppställning med fuktigt hushållspapper, en låg vattenskål och ett par bredbladiga växter. Ungdjur torkar lätt ut, så håll dem fuktiga och spruta dagligen. Botten ska vara lätt att göra ren, och små grupper av ungdjur i samma storlek går bra i ett mindre terrarium.

När svansen är resorberad tar ungdjuren flyglösa bananflugor och små syrsor varje dag. Pudra födan med kalk och vitaminer vid varje utfodring. Sortera ungdjuren efter storlek så att de minsta inte blir utkonkurrerade, och för att undvika att de största äter de minsta. Köper man ungdjur är djur på 3 cm eller mer lättare att få att trivas än nyss förvandlade.

Hälsa och vanliga misstag

Trachycephalus typhonius har samma typiska problem som besläktade trädgrodor i fångenskap:

- Hudirritation och inflammerade ögon efter kontakt med grodans hudsekret. Skölj genast med rikligt med rent vatten, och sök läkare om smärtan eller rodnaden inte går över.
- Uttorkning och för hög temperatur. Tecknen är slöhet, skrynklig hud och utsträckta ben. Kontrollera termometer och hygrometer med detsamma.
- Övervikt av för mycket och för fet föda. Ge vanliga insekter, och låt inte grodan äta sig fet.
- Benförsvagning på grund av för lite kalk, D3 och UVB. Använd kalk och vitaminer, och ge lågt UVB.
- Parasiter och smittsamma sjukdomar som chytridsvamp, särskilt hos vildfångade djur. Köp uppfödda djur om det finns, håll nya djur i karantän och använd separata redskap.

En frisk groda sitter i terrariets övre del på dagen, har en kraftig, men inte uppsvälld kropp, intakt hud utan sår, svullnader eller missfärgade områden och god aptit. Sök en veterinär med kunskap om amfibier om grodan slutar äta, har darrningar, sår, svullnader eller rödaktiga eller vattvita områden på huden, särskilt på buken och insidan av bakbenen.

Läs mer: Karantän och hygien Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.